

Informatienota

Datum raadsvergadering	: 28 oktober 2025
Registratienummer	: GZDGWB/2197450/2198742
Informatienummer	: IN105
Portefeuillehouder	: Jan de Geus
Bijlage(n)	: 1. Rapportage herstelplan sociaal domein september 2025. Documentnummer GZDGWB/2197450/2198740
Onderwerp	: Rapportage herstelplan sociaal domein september 2025

Onderwerp

Rapportage herstelplan sociaal domein september 2025.

Kennisnemen van

Kennis nemen van de voortgang en behaalde resultaten vanuit het herstelplan sociaal domein.

Inleiding

In de zomer 2024 is het herstelplan gestart. Er is de afgelopen anderhalf jaar hard gewerkt. In deze rapportage beschrijven we de voortgang die tot nu toe behaald is. Veel processen zijn verbeterd en zijn onderdeel geworden van het reguliere werk. Er zijn nog een aantal punten die we door laten lopen. Met het ingaan van de nieuwe visie Samen Sterk en in Beweging sluiten we het verandertraject in het kader herstelplan af. De acties die nog doorlopen zijn meegenomen in de nieuwe visie. Daarnaast zijn er grote nieuwe landelijke ontwikkelingen. Ook deze zijn ondergebracht in de nieuwe visie. De visie heeft dezelfde koers als het herstelplan, en kan gezien worden als een vervolg hierop.

Kernboodschap

Met het herstelplan kwam een grote veranderopgave waarbij we opnieuw bepaald hebben waar we voor staan in het sociaal domein en volgens welke leidende principes we handelen. Deze grote lijnen en visie zijn neergezet, in overeenkomst met de landelijke ontwikkelingen. Terwijl we werken aan deze overkoepelende (lange termijn) lijn, hebben we ook heel veel praktische acties uitgevoerd die bijdragen aan een betere dienstverlening voor onze inwoners.

In de organisatie zijn grote stappen gezet in het op orde brengen van basiszaken. Denk bijvoorbeeld aan het op orde brengen van de formatie. We zijn zoveel als mogelijk gestopt met inhuurkrachten (met uitzondering van ziekte en zwangerschapsvervangings). Hierdoor is er rust in de teams gekomen.

Ook is de visie Samen sterk en in beweging opgesteld, in nauwe samenwerking met onze partners in het veld. Deze visie geeft richting. Waarom doen we de dingen zoals we ze doen? Waar willen we voor staan in het sociaal domein in West Betuwe?

Daarnaast hebben we een grote doorontwikkeling gemaakt met het datagedreven werken. In december 2023 werden we verrast door een financiële overschrijding op onze zorgproducten. Dit liet zien dat we financieel onvoldoende inzicht hadden in de zorgkosten,

en dit onvoldoende konden gebruiken als sturingsmechanisme. We hebben inmiddels een data dashboard waarin we het zorggebruik en de zorgkosten kunnen volgen. Daarnaast organiseren we duidingssessies, omdat we data alleen goed kunnen interpreteren als we de verhalen uit de uitvoering eraan leggen. We hebben indicatoren opgesteld om de zorg beter te monitoren. Zo kijken we naar producten waarvan we verwachten dat we een besparing kunnen zien op termijn of welke een groot effect hebben op het zorgbudget. Dit is bijvoorbeeld op verblijfsproducten voor jeugd, en op specialistische GGZ. Op sommige producten zien we al een verschuiving ontstaan (in de raadsinformatienota GZDGWB/1876389/1876397 van maart 2025 is hier onder andere al op gerapporteerd). Nog niet op elk product zien we een verschuiving, maar dat kan ook bijna niet. De beweging die gemaakt moet worden is zeer groot. Dit gaat stapje voor stapje. Daarnaast zijn er ook andere verwijzers, zoals huisartsen. Wel zien we dat we meer grip hebben op onze uitgaven en hier beter op kunnen sturen.

Verder is er een analyse gedaan op de begroting van het Sociaal Domein. Met behulp van de data die we hebben, en het beter gebruiken hiervan, hebben we de demografische ontwikkelingen kunnen vertalen naar zorgkosten. Hiermee is de begroting in de eerste bestuursrapportage 2025 aangepast. Volgens de prognose lijken we binnen de bijgestelde begroting te blijven in 2025.

Nog niet alle acties zijn klaar. Sommige zaken bleken groter of complexer dan we van tevoren dachten. Zoals bijvoorbeeld het aanpassen van de beschikkingsbrieven. We hebben ervoor gekozen om dit grondig te doen en de brieven direct inhoudelijk aan te passen. Hierdoor hebben we brieven op B1 niveau, met een herziene inhoud en worden de kosten van beschikkingen benoemd. Hierdoor informeren we de inwoner beter en creëren we kostenbewustzijn. Een groot aantal brieven is aangepast. De overige brieven passen we nog aan.

Een andere ontwikkeling waar we nog niet mee klaar zijn, is de doorontwikkeling van Schoolmaatschappelijk werk (SMW). Voor hen is een grotere rol weggelegd in het opbouwen en onderhouden van de relatie met scholen. Immers, we zien dat het niet goed gaat met de jeugd in Nederland. Vrijwel alle jongeren gaan naar school, dus dit is een belangrijke plaats. Er is een nieuwe visie opgesteld voor SMW. Het implementeren hiervan loopt de komende maanden door.

Ook de doorontwikkeling van Zorg en Veiligheid is nog niet klaar. Wel is er een grote impuls gegeven aan de onderwerpen. De gemeenteraad heeft najaar 2024 middelen beschikbaar gesteld voor een beleidsadviseur en procesregisseur zorg en veiligheid. Dit begint zijn vruchten af te werpen. De samenwerking tussen Team sociaal, Openbare Orde en Veiligheid (OOV) en beleid Maatschappelijke Ontwikkeling is verbeterd. Zowel op casuïstiek als op beleidsmatig niveau lukt het steeds beter om gezamenlijk en integraal op te trekken. Er is een uitvoeringsplan Zorg en Veiligheid opgesteld voor 2025-2026 waar de onderwerpen op het snijvlak van zorg en veiligheid in staan.

Eén van de onderwerpen waar op dit moment aan wordt gewerkt, is de implementatie van het AVE-model (Aanpak ter Voorkoming van Escalatie). Dit model helpt met beslissingen rondom op- en afschalen van casuïstiek. In mei 2025 zijn we gestart met het proces om AVE te implementeren en dit loopt het komende jaar door. We hebben besloten om het model voor het gehele Team sociaal te gebruiken, en niet alleen voor de zorg en veiligheids casuïstiek. Daarnaast helpt het AVE-model met het voeren van proces- en casusregie. Momenteel wordt

uitgewerkt wat dit betekent voor de verschillende vakteams van Team sociaal. We geloven dat we inwoners beter kunnen helpen, wanneer meer regie gevoerd wordt op het proces dan wel de casus. Doordat het AVE-model voor het hele team geïmplementeerd wordt, lopen we vertraging op in de implementatie. Tegelijkertijd geloven we erin dat we het beter in één keer goed en grondig kunnen doen.

Bovenstaande acties zijn slechts een greep uit de veelheid van acties die de afgelopen anderhalf jaar zijn uitgevoerd. Alle acties dragen bij aan het versterken van de visie die we met elkaar hebben neergezet. Deze visie houdt onder andere in dat we een verschuiving maken van zorg naar het preventieve veld. Daarnaast onderzoeken we waar we meer kunnen inzetten op collectieve vormen van ondersteuning. Tot slot gaan we onszelf steeds meer zien in het grotere geheel van samenwerkingspartners. We hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen: namelijk de inwoner beter helpen. Ieder vanuit zijn/haar eigen expertise. Vaak heeft de gemeente een regisserende rol in het samenbrengen van deze partners en het scherp voor ogen houden wat de opgave is. Om hier een extra impuls aan te geven, gaan we werken met het Kwaliteitskompas. Bij deze werkwijze staat de volgende vraag centraal: 'wat heeft de inwoner hieraan?'. Momenteel zijn we de eerste stappen aan het zetten. De gemeenteraad wordt hierover later meer geïnformeerd.

In alle ontwikkelingen die gaande zijn, verandert de rol van Team sociaal. Zij gaan een meer centrale rol spelen in toewijzen van zorg, houden beter regie op de casuïstiek en we staan in nauwer contact met onze inwoners en onze partners in het veld. Er komt een verschuiving naar het voorliggend veld en Team sociaal heeft daar een sleutelpositie in.

Consequenties

Deze grote veranderopgave is een intensief traject geweest. De verandering is bovenop de lopende werkload gekomen. We blijven de belasting van de teams goed monitoren.

Daarnaast is het belangrijk om te realiseren hoe groots de operatie van het herstelplan is geweest. Het is als een olietanker proberen om te draaien. We weten de nieuwe richting, we draaien aan de juiste knoppen, maar beweging gaat langzaam omdat er zoveel mee samenvalt. We zijn trots op het resultaat wat behaald is, en blijven doorwerken aan de openstaande vraagstukken.

Financiën

Met het vaststellen van het herstelplan is ook een taakstelling opgelegd. Voor 2025 betekent dit een taakstelling van 700.000 euro. Volgens de eerste prognoses lijken we dit te gaan behalen. Hierover wordt de gemeenteraad separaat geïnformeerd in een raadsinformatienota september 2025. Tevens is de gemeenteraad via de P&C cyclus geïnformeerd.

Communicatie en participatie

We hebben de gemeenteraad regelmatig geïnformeerd over de voortgang en bevindingen. Er worden twee keer per jaar themasessies georganiseerd voor raadsleden. In het begin stonden deze in het teken van de voortgang op het herstelplan. Gaandeweg verschoof dit naar de bredere ontwikkelingen in het Sociaal Domein en de zorgkosten in West Betuwe. Met deze sessies blijven we graag doorgaan.

Vervolg

De volgende themasessie met raadsleden is gepland op 2 oktober. Daarnaast informeren we de gemeenteraad over bijzondere ontwikkelingen met raadsinformatienota's en via het reguliere P&C proces.

Suggestie ter afhandeling

Voor kennisgeving aannemen

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,	
de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
Philip Bosman	Servaas Stoop